

LANDEN VAN EUROPA

Jersey

1 Vlag

2 Ligging op Europese kaart

Jersey is een eiland op 22 kilometer voor de Franse kust van Bretagne in de baai van de Mont Saint-Michel. Het is het grootste van de Kanaaleilanden.

3 Oppervlakte

De oppervlakte van Man is 116 vierkante kilometer. Het eiland meet 16 km van oost naar west en 10 km van noord naar zuid. Nederland is 358 x groter.

4 Bevolking

Er wonen 91.626 (2009) mensen, waarvan 30% in de hoofdstad Saint Helier. Er wonen gemiddeld 790 mensen op een vierkante kilometer.

5 Hoofdstad en enkele belangrijke steden

De hoofdstad is Saint Helier. Twee andere belangrijke havenplaatsen zijn Gorey en Saint Aubin.

6 Geschiedenis: globale perioden, belangrijkste personen

Het eiland Jersey en de andere Kanaaleilanden zijn de laatste overblijfselen van het middeleeuwse graafschap van Normandië dat zowel in bezit van Engeland als Frankrijk als inzet van strijd is geweest. Jersey ligt in de Baai van Mont Saint-Michel en is het grootste van de kanaaleilanden. Jersey kent sinds de afscheiding van het Graafschap van Normandië in 1204 zelfbestuur.

Het oudste bewijs van menselijke activiteit dateert uit de prehistorie. Jersey maakte deel uit van het Romeinse Rijk, maar er zijn geen Romeinse resten te zien. Over de middeleeuwen is zo mogelijk nog minder bekend. Er zijn vrijwel geen geschreven bronnen over de periode vóór de 11e eeuw. Jersey is vele eeuwen deel geweest van de strijd om de heerschappij over grondgebied op het Franse vaste land tussen de Engelse en de Franse Koningen. Gedurende deze eeuwen zijn er vele oorlogen om Jersey gevoerd. Aan de kust van Jersey zijn dan ook vele verdedigingswerken gebouwd.

Gedurende de 18e eeuw was er vaak politieke spanning tussen Engeland en Frankrijk omdat beide landen over de hele wereld hun imperium uitbreidden. Door zijn ligging verkeerde Jersey bijna doorlopend in een oorlogsdreiging. Langs de hele kust van Jersey zijn dan ook nog dertig ronde torens te zien. Met de bouw hiervan werd in 1778 begonnen.

De 20e eeuw wordt, emotioneel gezien, gedomineerd door de bezetting door Duitse troepen tussen 1940 en 1945. De regering in Londen gaf al in het begin van de oorlog aan dat de Kanaaleilanden onverdedigbaar waren. Jersey werd gedemilitariseerd om zoveel mogelijk geweld te voorkomen. Ongeveer 8000 eilanders werden geëvacueerd naar Engeland.

7 Staatsvorm

Jersey is net zoals Guernsey en het in de Ierse Zee gelegen Man een Crown dependency dat direct onder de Britse Kroon valt. Het is geen onderdeel van het Verenigd Koninkrijk, noch van de Europese Unie. Jersey vormt samen met enkele onbewoonde eilandgroepen en andere rotsen en riffen het autonome baljuwschap Jersey. Het Verenigd Koninkrijk is verantwoordelijk voor de verdediging van Jersey.

De bestuurlijke inrichting van Jersey bestaat uit het staatshoofd, de Staten van Jersey, de regering, de gemeenten en vingtaines. Staatshoofd is de koning(in) (monarch) van het Verenigd Koninkrijk. De traditionele titel van het staatshoofd is Duke of Normandy. De monarch bestuurt het kroondomein Jersey alleen formeel. Jersey wordt in werkelijkheid bestuurd door de Staten van Jersey samen met de regering, waarvan de eerste minister het hoofd is. De regering van Jersey bestaat uit de koningin van het Verenigd Koninkrijk, de luitenant gouverneur, de baljuw, de Staten, de eerste minister en zijn kabinet. Formeel is de koningin het staatshoofd en de luitenant gouverneur haar vervanger.

De wetgevende macht van Jersey berust bij de Staten van Jersey. In de Staten zitten 53 gekozen leden en tevens zitten in de Staten 5 niet-gekozen leden, zonder stemrecht, maar met het recht van spreken. Alle huidige Statenleden zijn onafhankelijk gekozen. Politieke partijen zijn er eigenlijk niet, al opereren er groepen die een gelijk gedachtegoed aanhangen.

Jersey is geen lid van de Europese Unie.

Het volkslied is God save the Queen.

Nationale feestdag: 9 mei (bevrijdingsdag).

8 Regio's en departementen

Jersey is opgedeeld in twaalf gemeenten (Engels: parish), die weer onderverdeeld zijn in buurtschappen (vingtaines). Alle gemeenten liggen aan zee. Op één na zijn de gemeenten vernoemd naar de heiligen waar de gemeentekerk aan gewijd is. Een Parish Assembly of de gemeenteraad in Jersey is het besluitvormende orgaan van het lokale bestuur. De gemeenteraad bestaat uit belastingbetalers en gekozen leden.

9 Infrastructuur

De wegen op Jersey zijn over het algemeen zeer smal. Op het eiland kent men de zgn. Green Lanes: een netwerk van smalle, kronkelende, groene weggetjes waar de automobilist voorrang hoort te verlenen aan fietsers en wandelaars. Op deze landweggetjes kent men een snelheidslimiet van 24 km p.u., op de meeste overige wegen geldt een max. snelheid van 64 km p.u. Op Jersey rijdt men links.

Op het hele eiland zijn goede busverbindingen, zodat alle delen van het eiland eenvoudig zijn te bereiken met de lokale busservice.

Om Jersey vanuit Engeland te kunnen bereiken, reist men naar Portsmouth, Poole of Weymouth aan de zuidkust. De ideale vertrekhaven vanuit Frankrijk naar Jersey is St. Malo in Bretagne. Op Jersey vertrekt men vanuit de ferryhaven in St. Helier. Er is tevens een bootverbinding tussen Jersey en Guernsey.

Op Jersey is een internationaal vliegveld ten noordwesten van de hoofdstad St. Helier.

10 Klimaat

Het klimaat is gematigd met milde winters en koele zomers. De gemiddelde temperatuur is 12 graden en is gelijk aan het klimaat aan de zuidkust van Engeland. Het gemiddeld aantal uren zon bedraagt 1918 uur.

11 Rivieren en meren

Op Jersey zijn geen rivieren. Wel is er een aantal waterreservoirs.

12 Gebergten

Het eiland bestaat uit een plateau dat oploopt vanaf de zandbaaien in het zuiden tot de kliffen in het noorden. Het plateau wordt doorsneden door valleien in de noord-zuid richting. Het hoogste punt is de Les Platons met 143 meter boven zeeniveau.

13 Nationale en regionale parken

Jersey is een veelzijdig eiland. Men vindt er o.a. groene valleien, fraaie rotskusten met prachtige vergezichten, steile kliffen, duinen, prachtige zandstranden, diverse baaitjes en begroeiing van o.a. beboste valleien met tropische planten, bloemenparken en in het voorjaar lavendelvelden.

14 Industrie en economie

In de 19de eeuw werd Jersey een belangrijke plaats voor scheepsbouw; in die tijd werden er meer dan 900 schepen op het eiland gebouwd. Vanaf de jaren zestig van de 20e eeuw is de groei van de financiële industrie zeer belangrijk geweest voor Jersey.

Vanouds was het eiland afhankelijk van met name de visvangst. Vissers van Jersey gingen vissen bij IJsland en verkochten de vis (in die tijd waarschijnlijk in gezouten vorm) in vele andere landen, en kwamen met de handelsproducten weer terug naar huis. Tegenwoordig is de economie van Jersey voornamelijk gebaseerd op internationale financiële diensten. Dit komt door het gunstige belastingklimaat. Evenals Guernsey wordt Jersey gezien als belastingparadijs. Het eiland kent bijvoorbeeld geen btw. De tarieven voor de inkomstenbelasting zijn lager dan algemeen op het Europese vasteland. Ook is het vrijgestelde gedeelte van het inkomen voor belastingen gunstiger, evenals het erfrecht.

De laatste jaren is de regering actief bezig om lichte industrie naar het eiland te halen met als resultaat dat de elektronische industrie zich heeft ontwikkeld naast de traditionele fabricage van breiwerk. Alle grondstoffen en benodigde energie worden geïmporteerd evenals een groot deel van de voedselbehoefte.

Het toerisme is een belangrijke bron van inkomsten. Buiten het golfen en duiken, zijn er nog diverse andere mogelijkheden om (water)sporten te beoefenen, zoals fietsen, surfen, wandelen en zeilen.

15 Wijnbouw

Op Jersey wordt op bescheiden schaal wijn gemaakt in de La Mare Vineyards.

16 Landbouw

De landbouw is vanouds een bron van inkomsten. Aardappelen, bloemkool, tomaten en vooral bloemen zijn de voornaamste exportproducten die voornamelijk naar het Verenigd Koninkrijk gaan. De Jersey-melkkoe is wereldwijd bekend en is een belangrijke inkomstenbron. Melkproducten gaan naar het Verenigd Koninkrijk en andere Europese landen.

17 Bosbouw

18 Godsdienst

Zowel protestant als katholiek.

19 Onderwijs

De leerplicht loopt van 5 tot 16 jaar, basisonderwijs tot 11 jaar, voortgezet of secundair onderwijs tot 16 jaar. Het nationale curriculum van het Verenigd Koninkrijk is uitgangspunt voor het onderwijssysteem. Het geeft weer wat leerlingen moeten leren, via welke methoden geleerd moet worden en op welk niveau. Er zijn 3 kernvakken te weten Engels, Rekenen/wiskunde, en wetenschap. Daarnaast zijn er 9 andere basisvakken.

20 Cultuur

Er is door Engeland en Frankrijk eeuwenlang om de Kanaaleilanden (waaronder Jersey) gestreden. Bovendien liggen deze eilanden op strategische posities. Het is dus geen wonder dat er forten, torens, vestingen en andere militaire gebouwen uit allerlei tijdperken te vinden zijn. Tijdens de Tweede Wereldoorlog hebben de Duitsers oude verdedigingswerken aangepast en ook nieuwe gebouwd. Op de

drie grote eilanden staan nog wachttorens, bunkers, tunnels en zelfs een ondergronds hospitaal uit die tijd.

Op het eiland vindt men nog veel overblijfselen uit vroeger tijden, bv. dolmes en menhirs. In de hoofdstad St. Helier is de lokale cultuur nog het best op te snuiven op de marktplaats: groenten-, fruit- en bloemenstalletjes en handwerk van de lokale bevolking. In deze streek worden de bekende Jersey pullovers nog gemaakt.

Op de Britse Kanaaleilanden is de invloed van het nabije Frankrijk duidelijk merkbaar. Plaats- en straatnamen zijn vaak Frans en je kunt er bijvoorbeeld heerlijk Frans eten. Er zijn ook uitstekende musea die informatie geven over het wonderlijke verleden van de eilanden.

21 Eten en drinken

Op de Kanaaleilanden kun je voortreffelijk eten. De eilanden zelf produceren de heerlijkste producten. GJersey's koeien leveren de lekkerste melk en boter. Uit de vruchtbare grond op de eilanden komen prima groenten en aardappelen. De door de Golfstroom opgewarmde zee biedt elke dag weer een overvloed aan verse schelp- en schaaldieren en zeevissen. Van al deze heerlijke producten bereiden koks de meest verrukkelijke gerechten. Op het eiland wordt veel thee gedronken.

22 Taal

De officiële landstalen zijn Engels en Frans.

23 Geldeenheid

De munteenheid is het Pond sterling (Jersey pound).

24 Media

De Kanaaleilanden beschikken over een eigen TV- (Channel Television) en radiozender (Island FM). De eigen krant op Jersey heet Jersey Evening Post.

25 Belangrijkste monumenten en topics

- Elizabeth Castle (rond 1590 gebouwd kasteel, dat is vernoemd naar Queen Elizabeth I. Het kasteel is gebouwd op een klein, rotsachtig eiland voor de haven van St. Helier)
- Jersey War Tunnels (dit museum is alleen open in de zomer en vertelt de geschiedenis van Jersey tijdens WO II)
- La Hougue Bie (een grote, aarden wal met 2 kapellen uit de 16e eeuw, gelegen landinwaarts vanaf Gorey)
- het oudste kerkje van het eiland uit 1042 (gelegen in het plaatsje St. Brelade)
- bevrijdingsbeeld op Liberation Square in St. Helier (herinnert aan de 50-jarige bevrijding van het eiland)
- Shell Garden (een tuin gedecoreerd met schelpenobjecten), Lavendel Garden (tuinen met heerlijke lavendelgeur)
- Mont Orgueil Castle (Grouville)
- Jersey Zoo (Trinity)
- Maritiem Festival (juni), jaarlijks Battle of Flowers